

Nogmaals *Carduus crispus* L. in Twente

P.F. Stolwijk
(Haaksbergen)

Het artikel 'Carduus crispus L., neofiet in Twente' (Weeda, 1979), waarin hij stelt dat de kruldistel langs de Dinkel als neofiet moet worden beschouwd, vormde de aanleiding om systematisch het voorkomen van deze soort langs de Buurserbeek/Schipbeek vanaf de Duitse grens tot aan het Twentekanaal na te gaan. In Zuid-Twente had ik de kruldistel namelijk op veel plaatsen, maar verreweg het meest langs de Buurserbeek, aangetroffen. Daarnaast heb ik speciaal met het oog op deze soort langs enige andere waterlopen in Zuid-Twente en aangrenzend Gelderland geïnventariseerd. Dit kon bij gebrek aan tijd slechts steekproefsgewijs gebeuren.

Zoals uit het kaartje (fig. 1) blijkt, is de kruldistel ook in Zuid-Twente en het aangrenzende deel van de Achterhoek volkomen ingeburgerd. Van de 38 kilometerhokken waarvoor de Buurserbeek/Schipbeek stroomt, zijn er slechts drie waarin *C. crispus* ontbreekt. In alle kilometerhokken langs de Berkel/Bolksbeek waar ik ben geweest, komt de soort voor. Langs het Twentekanaal wordt zij op verscheidene, maar niet alle, plaatsen gevonden. Ik heb haar echter nergens langs de vele kleinere waterlopen (onder andere Ramsbeek onder Eibergen, Elsbeek onder Markvelde, Poelsbeek onder Diepenheim) aangetroffen. Een uitzondering hierop is de vondst van één exemplaar aan de spoorloot langs de spoorlijn tussen Goor en Lochem (km.hok 34.13.55). Deze vondst sluit wellicht aan bij de verspreiding langs spoordijken. Nieuwe vondsten op dit type standplaats zijn: station Goor, spoordijk bij de haven te Enschede en langs de voormalige spoorlijn Enschede-Haaksbergen. Incidentele vondsten zijn gedaan in een plantsoen te Haaksbergen en aan een vochtig bospad te Diepenheim bij de Molenbeek.

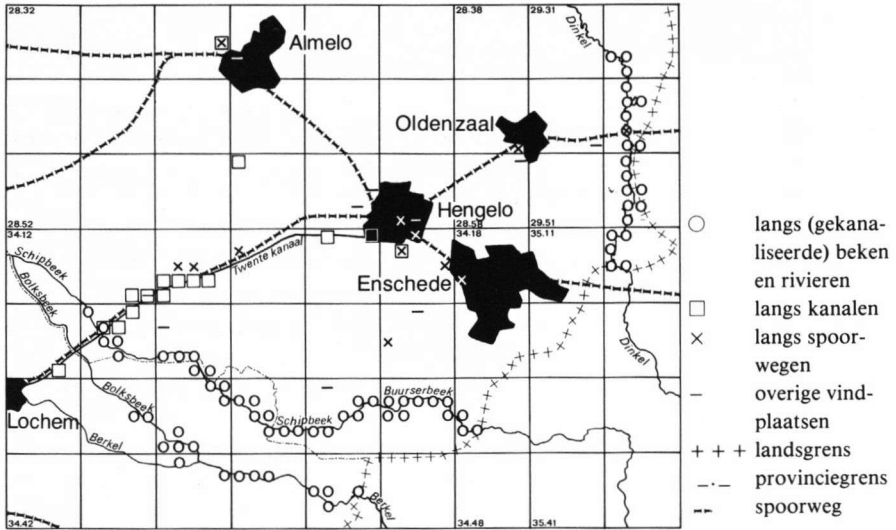

Fig. 1. Voorkomen van *Carduus crispus* L. in Twente en het aangrenzende deel van de Achterhoek sinds 1966.

Ten aanzien van de standplaats komen mijn bevindingen grotendeels overeen met die van Weeda (1979). *C. crispus* komt voor op: 1 de nu en dan door het water overspoelde oeverzone; 2 de bovenrand van het talud (kade of natuurlijke oever); 3 vochtige bosjes op de oeverwal, onder andere langs een oude Berkelarm onder Eibergen en te Diepenheim. Eén verschil met wat Weeda voor de Dinkel veronderstelde, is dat de kanalisering van de Buurserbeek/Schipbeek, waarbij de oevers van brede schouwpaden werden voorzien, kennelijk geen belemmering voor de vestiging van de kruldistel is geweest. Voor de Berkel/Bolksbeek geldt het zelfde.

Weeda (1979) oppert de mogelijkheid dat *C. crispus* vanuit Westfalen Twente is binnengekomen. In dit verband is het opmerkelijk dat de kruldistel wel langs de uit Duitsland komende Buurserbeek/Schipbeek en Berkel/Bolksbeek voorkomt, maar niet langs de overige, 'lokale' waterlopen.

Literatuur

Weeda, E.J., 1979. *Carduus crispus* L., neofiet in Twente. *Gorteria* 9 (11/12), p. 365 - 367.

Once more *Carduus crispus* L. in Twente

Carduus crispus occurs in the province of Twente and adjacent Gelderland not only along the Dinkel (Weeda, 1979), but also along the Buurserbeek/Schipbeek, the Berkel/Bolksbeek and the Twentekanaal (fig. 1). The new finds along these rivulets, which flow from Germany, support the opinion that this species reached this part of the Netherlands from that country.